

**PRÁVNICKÁ
FAKULTA**
Masarykova univerzita

Živnostenská správa

Živnostenská správa

- = *správa na úseku živnostenského podnikání*
- **zaměřena** na rozhodující otázky
  - ingerence moci výkonné do živnostenského podnikání
  - a jeho kontroly
- **živnostenské podnikání**
  - jedním z druhu podnikání
  - = podnikání realizované **v živnostenskoprávním režimu**

Podnikání

- vymezení **v soukromém právu**
  - dříve § 2 odst. 1 ObchZ (podnikání)
  - nyní § 420 odst. 1 NOZ (nepřímo prostř. podnikatele, viz níže)

*Kdo **samostatně** vykonává **na vlastní účet a odpovědnost** výdělečnou činnost **živnostenským nebo obdobným** způsobem se záměrem činit tak **soustavně** za účelem **dosažení zisku**, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.*

- **obdobně vymezení živnosti** (§ 5 živnostenského zákona)

Podnikatelské oprávnění

- jaká je potřebná **míra ingerence státu**?
- *soukromý X veřejný zájem*
- **základní koncepce** (obecné přístupové režimy)
  - reglementační
    - ▣ silnější vliv státu, přísnější podmínky
    - ▣ kontrola: naplňování podmínek
  - liberalizační
    - pouze minimální podmínky
    - počítá s působením pravidel tržního mechanismu
    - kontrola: provozní pravidla

Právní úprava úseku

- (živnostenský řád z r. 1859 - definitivně zrušen 1966)
- (socialistické právo - omezení soukromých hospodářských aktivit)
- aktuální právní úprava
  - ústavněprávní východiska (+ *EU*)
  - **zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)**
  - zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech
  - nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností
  - správní řád

Právní úprava úseku

- Čl. 26 LZPS

*(1) Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i **právo podnikat** a provozovat jinou hospodářskou činnost.*

- Čl. 2 Ústavy ČR

*(3) Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat **jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.***

*(4) Každý občan může činit, **co není zákonem zakázáno**, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.*

- Čl. 2 LZPS obdobně

- Čl. 4 LZPS

*(1) Povinnosti mohou být ukládány toliko **na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.***

Právní úprava úseku

- Čl. 49 Smlouvy o fungování EU
  - *V rámci níže uvedených ustanovení jsou zakázána omezení svobody usazování pro státní příslušníky jednoho členského státu na území jiného členského státu. Stejně tak jsou zakázána omezení při zřizování zastoupení, poboček nebo dceřiných společností státními příslušníky jednoho členského státu usazenými na území jiného členského státu.*
  - *Svoboda usazování zahrnuje přístup k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkon, jakož i zřizování a řízení podniků, zejména společností ve smyslu čl. 54 druhého pododstavce, za podmínek stanovených pro vlastní státní příslušníky právem země usazení, nestanoví-li kapitola o pohybu kapitálu jinak.*

Právní úprava úseku

■ živnostenský zákon

- úprava *veřejnoprávních vztahů* (nikoli soukromopr. vztahů vznikajících z živn. podnikání)
- předmět úpravy:
  - ▣ **podmínky živnostenského podnikání** (*vznik, změna, zánik*)
  - ▣ **pravidla pro výkon kontroly nad dodržováním**
- často novelizovaný
- další vztahy při podnikání – ***jiné právní předpisy***
- na něj navazuje **zákon o živnostenských úřadech působnost a pravomoc živnostenských úřadů**

Živnost

- = *podnikatelská činnost na základě platného živnostenského oprávnění*
- **základní znaky (§ 2)**
  - **soustavnost**
    - ☞ trvalost, stálost, pravidelnost
    - ☞ i jednou za rok (např. sezónní prodej, tábořiště,...)
    - ☞ úmysl opakovat **x** nahodilost
  - **samostatnost**
    - **x** zaměstnanecký vztah (závislá činnost)
    - organizace a řízení činnosti (ne nutně její provádění)
    - skrytý pracovní poměr (tzv. Švarc systém) - § 3 zák. práce

Živnost

- **vlastním jménem**
  - pod zapsanou firmou nebo jménem FO s dodatkem
  - souvisí se samostatností
- **na vlastní odpovědnost**
  - odpovědnost za porušení (právních) povinností
  - „na vlastní účet a nebezpečí“
- **za účelem dosažení zisku**
  - rozhodující je úmysl
  - nemusí být fakticky dosaženo (lze i ztráta)
- **činnost vykonávána dle živnostenského zákona**
= podnikání zde upravené

Živnost

- základní znaky **kumulativně**
  - pokud absence znaku, nejde o živnost (a nemůže jít ani o neoprávněné živnostenské podnikání)

- **negativní vymezení živnosti (§ 3 odst. 1), zejm.:**
  - *provozování činnosti vyhrazené zákonem státu nebo určené právnické osobě,*
  - *využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti, chráněných zvláštními zákony, jejich původci nebo autory,*
  - *výkon kolektivní správy práva autorského a práv souvisejících s právem autorským podle zvláštního právního předpisu,*
  - *restaurování kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi,*
  - *provádění archeologických výzkumů.*

Živnost

- živností dále není (§ 3 odst. 2) v rozsahu zvláštních zákonů činnost fyzických osob, zejm.:
  - *lékařů, ...*
  - *advokátů, ...*
  - *znalců a tlumočnicků,*
  - *auditorů a daňových poradců,*
  - *autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů činných ve výstavbě, kteří vykonávají svoji činnost jako svobodní architekti a svobodní inženýři,*
  - *autorizovaných inspektorů, kteří vykonávají svoji činnost jako svobodné povolání,*
  - *zapsaných mediátorů podle zákona o mediaci.*

Živnost

- živností dále není také (§ 3 odst. 3):
  - *činnost bank, ...*
  - *výroba, přenos, distribuce elektřiny a plynu, ...*
  - *zemědělství, ...*
  - *poskytování zdravotních služeb,*
  - *výchova a vzdělávání ve školách, předškolních a školských zařízeních ...,*
  - *provozování poštovních služeb,*
  - *provozování dráhy a drážní dopravy,*
  - *pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor (ale na související služby ano),*
  - *...*
  - **(zpravidla opět komplexní úprava zvláštními zákony)**

Subjekty živnostenského podnikání

- není podstatné, kdo živnost uskutečňuje
  - jak FO
  - tak PO (obch. spol., družstva, státní podniky...)
  - (*princip rovného postavení FO a PO*)
  - i zahraniční osoby
    - podle sídla/trvalého pobytu na/mimo území ČR
    - FO povolení k pobytu, nejde-li o státního přísluš. státu EU
    - za stejných podmínek

- podstatný je obsah živnosti, resp. *na co se konkrétní podnikatelská činnost zaměřuje*

Živnostenské oprávnění

- těžiště výkonu živnostenské správy = **činnosti živnostenských úřadů spojené s**
  - režimem *vzniku, změn a zániku* živn. oprávnění
  - prováděním *kontroly* živn. podnikání
- **živnostenské oprávnění**
  - na něj vázána možnost realizace živn. podnikání
  - svou povahou kvalifikovaným **subjektivním veřejným právem**
  - nepřenositelné (výjimky)
  - na území ČR
  - pro **vznik a provozování** (po celou dobu) splnění zákonných podmínek

Živnostenské oprávnění

- **podmínky všeobecné (§ 6)**
  - ***plná svéprávnost***
    - soukromé právo
  - ***bezúhonnost***
    - za bezúhonnou se nepovažuje osoba, která byla *pravomocně odsouzena* pro trestný čin spáchaný *úmyslně*, jestliže byl tento trestný čin spáchán *v souvislosti s podnikáním*
    - bezúhonnost se prokazuje výpisem z rejstříku trestů

Živnostenské oprávnění

- **podmínky zvláštní (§ 7)**
  - ***odborná nebo jiná způsobilost***
  - pokud je ŽivnZ nebo zvláštní předpisy vyžadují
    - v ŽivnZ různě pro různé druhy živností
  - ŽivnZ upravuje prokazování způsobilosti

- plnění (zvl.) podmínek vždy ve vztahu **ke konkrétní FO**
  - pokud FO sama nesplňuje?
  - kdo v případě PO?

- **(právo) provozování živnosti prostřednictvím *odpovědného zástupce***

Živnostenské oprávnění

- odpovědný zástupce (§ 11)
  - je FO ustanovená podnikatelem,
  - která **odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů**
  - a je k podnikateli ve *smluvním vztahu*

  - **musí splňovat všeob. i zvl. podmínky** provozování živ.
  - pro jednotlivé živnosti
  - i když k tomu nejsou důvody, tzn. lze *i fakultativně*
  - navenek odpovídá stále podnikatel
  - jeden zástupce nanejvýš pro 4 podnikatele
    - účast při provozování živnosti v *potřebném rozsahu*

Živnostenské oprávnění

- s podm. provozování souvisí překážky provozování živnosti (§ 8)
  - taktéž znemožňují vznik/trvání živn. oprávnění

- nemůže provozovat FO a PO
  - na jejíž majetek byl **prohlášen konkurs**
  - po dobu 3 let od právní moci rozhodnutí o **zamítnutí insolvenčního návrhu** proto, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení (obdobně u konkurzu)
  - které byl soudem nebo správním orgánem uložen **trest zákazu činnosti** týkající se provozování živnosti v oboru nebo příbuzném oboru po dobu trvání tohoto zákazu
  - v případech **zrušení živn. opr. z důvodu závažného porušení povinnosti** (viz dále)

Živnostenské oprávnění

- v případech **zrušení živn. opr. z důvodu závažného porušení povinnosti**
  - FO nebo PO přímo
  - FO nebo PO, která byla členem statutárního orgánu PO v době, kdy nastaly nebo trvaly skutečnosti, které vedly ke zrušení
  - PO, členem jejíhož statutárního orgánu je FO nebo PO, které bylo zrušeno
  - PO, členem jejíhož statutárního orgánu je FO nebo PO, která byla členem statutárního orgánu PO v době, kdy nastaly nebo trvaly skutečnosti, které vedly ke zrušení

  - *členové statutárních orgánů mohou prokázat, že vynaložili veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby závažnému porušení zabránili*

  - překážka 3 roky v oboru nebo příbuzném oboru od právní moci
  - překážka 1 rok v jiném oboru (pro udělení koncese)

Rozdělení živností

- živnosti jsou:
  - **a) ohlašovací**, které při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení (§ 19-25, 45-49)
  - **b) koncesované**, které smějí být provoz. na základě koncese (§ 26-27, 50-56)

- **věcný rozdíl** v povaze činností
  - *ohlašovací* = s méně náročnými zvl. podm. provozování
  - *koncesované* = vyžadující splnění nejpřísnějších zvl. podm. provozování
- **rozdíl v proceduře**
  - *ohlašovací* = pro vznik a provozování rozhodující vůle podnikajícího subjektu
  - *koncesované* = udělení koncese živnostenským úřadem

- **ohlašovací** se dále dělí dle požadavků na živn. ***volné (resp. volnou), řemeslné*** a ***vázané*** (§ 19)

Ohlašovací živnosti

- **k založení** živn. oprávnění postačuje
  - splnění podmínek provozování živnosti
    - ▣ po splnění **nárokové**
  - ohlášení zamýšleného provozování řádným způsobem
    - kterýkoli obecní živnostenský úřad
    - kontaktní místo veřejné správy (Czech POINT) – předá ŽÚ
- doklady – bezúhonnost, odborná způsobilost (je-li vyžadována), také za odpovědného zástupce + *jeho souhlas*
- správní poplatek (1.000 Kč, další ohlášení 500 Kč)
- výzva k odstranění závad ohlášení (5/15+ dnů)

- ohlášení **není správním řízením**, resp. rozhodnutím
  - je jím ale rozhodnutí, že oprávnění ohlášením nevzniklo
- vznik dnem ohlášení nebo zvoleným datem
- **průkazem** živn. opr. = *výpis z živnostenského rejstříku*

Ohlašovací živnosti

- **volné (resp. volná)**
  - u které **není** jako podmínka provozování odborná (ani jiná) způsobilost stanovena, příloha č. 4 ŽivnZ
- **řemeslné**
  - živnosti uvedené v příloze č. 1 ŽivnZ
  - potřebné prokázání **odborné způsobilosti**
  - zpravidla řádným ukončením vzdělání v příslušném nebo příbuzném oboru
  - a/nebo vykonáním praxe v oboru (u 6 let praxe i bez vzdělání)
- **vázané**
  - potřebné prokázání **složitějších kvalifikačních předpokladů** (zpravidla zvláštního oprávnění či osvědčení, případně SŠ či VŠ vzdělání, popř. rekvalifikaci s praxí)
  - odborná způsobilost v příloze č. 2 ŽZ

Ohlašovací živnosti - volná

- Předmět podnikání: **Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 ŽivnZ**
  - **Obory činností náležející do živnosti volné (např.):**
5. Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby) 8. Pěstitelské pálení 10. Výroba textilií, textilních výrobků, oděvů a oděvních doplňků 34. Výroba, vývoj, projektování, zkoušky, instalace, údržba, opravy, modifikace a konstrukční změny letadel, motorů letadel, vrtulí, letadlových částí a zařízení a leteckých pozemních zařízení	45. Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti 47. Zprostředkování obchodu a služeb 48. Velkoobchod a maloobchod 49. Zastavárenská činnost a maloobchod s použitým zbožím 50. Údržba motorových vozidel a jejich příslušenství 55. Ubytovací služby 58. Realitní činnost, správa a údržba nemovitostí 60. Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků 69. Překladatelská a tlumočnická činnost 75. Praní pro domácnost, žehlení, opravy a údržba oděvů, bytového textilu a	osobního zboží 76. Poskytování technických služeb 77. Opravy a údržba potřeb pro domácnost, předmětů kulturní povahy, výrobků jemné mechaniky, optických přístrojů a měřidel 78. Poskytování služeb osobního charakteru a pro osobní hygienu 79. Poskytování služeb pro rodinu a domácnost 80. <u>Výroba, obchod a služby jinde nezařazené</u>

Ohlašovací živnosti - volná

- **nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, např.:**
- **69. Překladačská a tlumočnická činnost**
  - Překlady z jednoho jazyka do jiného jazyka pro účely cestovního ruchu, mezinárodního styku, obchodního jednání a jiné komerční účely. Tlumočení z jednoho jazyka do druhého a tlumočení do a ze znakové řeči pro účely cestovního ruchu, obchodního jednání a podobně.
  - Obsahem činnosti není tlumočení sloužící potřebám řízení před soudy a správními orgány nebo v souvislosti správními úkony fyzických a právnických osob, překlady literárních děl jako využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti jejich autory.
- **80. Výroba, obchod a služby jinde nezařazené**
  - Výroba, obchod a služby v oblastech, které nejsou předmětem živností koncesovaných, vázaných a řemeslných, ani nespádají pod jinou činnost uvedenou v příloze č. 4 k zákonu č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Ohlašovací živnosti - řemeslné

- Řeznictví a uzenářství
- Mlékárenství
- Mlynářství
- Pekařství, cukrářství
- Pivovarnictví a sladovnictví
- Zpracování kůží a kožešin
- Aplikace, výroba a opravy ortopedické obuvi
- Broušení a leptání skla
- Zpracování gumárenských směsí
- Zpracování kamene
- Slévárství, modelářství
- Kovářství, podkovářství
- Obráběčství
- Zámečnictví, nástrojářství
- Galvanizérství, smaltérství
- Výroba, instalace, opravy el. strojů a přístrojů, el. telekomunikačních zařízení
- Hodinářství
- Zlatnictví a klenotnictví
- Truhlářství, podlahářství
- Výroba a opravy hud. nástrojů
- Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů
- Zednictví
- Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení
- Montáž, opravy a rekonstrukce chladicích zařízení a tepelných čerpadel
- Vodoinstalatérství, topenářství
- Montáž, opravy, revize a zkoušky plyn. zařiz. a plnění nádob plyny
- Montáž, opravy, revize a zkoušky tlakových zařízení a nádob na plyny
- Montáž, opravy, revize a zkoušky zdvihacích zařízení
- Izolatérství
- Malířství, lakýrnictví, natěračství
- Pokrývačství, tesařství
- Klempířství a oprava karoserií
- Kamnářství
- Opravy silničních vozidel
- Holičství, kadeřnictví
- Barvení a chemická úprava textilií
- Čištění a praní textilu a oděvů
- Kominictví
- Hostinská činnost
- Kosmetické služby
- Pedikúra, manikúra

Ohlašovací živnosti - řemeslné

- **nařízení č. 278/2008 Sb. vlády o obsahových náplních jednotlivých živností, např.:**
- Hostinská činnost
  - Činnosti spočívající v přípravě a prodeji pokrmů a nápojů k bezprostřední spotřebě v provozovně, v níž jsou prodávány.
  - V rámci živnosti je možno poskytovat ubytování ve všech ubytovacích zařízeních (například hotel, motel, kemp, ubytovna) a v bytových domech, rodinných domech nebo ve stavbách pro rodinnou rekreaci. Pokud zůstane zachována povaha živnosti, lze provádět prodej pomocí automatů (nápojové, občerstvovací), doplňkový prodej (například tabákové výrobky, upomínkové předměty, základní hygienické potřeby), prodej pokrmů a nápojů přes ulici, půjčování novin a časopisů, půjčování stolních společenských her (například karty, šachy), provozování her (například kulečnick, bowling).

Ohlašovací živnosti - vázané

- např.:
- Diagnostická, zkušební a poradenská činnost v ochraně rostlin a ošetřování rostlin, rostlinných produktů, objektů a půdy proti škodlivým organismům přípravky na ochranu rostlin nebo biocidními přípravky
- Geologické práce
- Zpracování tabáku a výroba tabákových výrobků
- Výroba a zpracování paliv a maziv
- Výroba nebezpečných chem. látek a nebezp. chemických přípravků a prodej chemických látek a chemických přípravků klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické
- Oční optika
- Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady
- Projektová činnost ve výstavbě
- Provádění staveb, jejich změn a odstraňování
- Nákup a prodej kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty.
- Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy
- Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence
- Průvodcovská činnost horská
- Vodní záchranná služba
- Péče o dítě do tří let věku v denním režimu
- Psychologické poradenství a diagnostika
- Provozování solárií

Ohlašovací živnosti - vázané

- **nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, např.:**
- *Průvodcovská činnost horská*
  - Činnost horského průvodce spočívá v organizování a provádění jednotlivců nebo skupin v horském prostředí, s výjimkou oblastí ledovců, skal, kaňoningu a všech dalších terénů, v nichž postup vyžaduje použití horolezecké techniky, horolezeckých pomůcek a materiálu (...), kdy v zasněžených horských terénech je provádění možné pouze ve zvlněných terénech severského typu; (...)
  - Činnost horského vůdce, kterou je organizování a provádění jednotlivců nebo skupin ve vysokohorském prostředí, včetně ledovců, při skalním lezení a horolezectví na zajištěných cestách, umělých lezeckých stěnách, při skialpinistických túrách, vedení a organizování vysokohorských expedic, včetně zajišťování bezpečnosti.
  - V rámci živnosti je možno uskutečňovat činnost informační, půjčování lezecké, horolezecké, skialpinistické a obdobné výzbroje a výstroje.

Ohlašovací živnosti - vázané

- Průvodcovská činnost horská
  - **požadovaná odborná způsobilost (dle ŽivnZ):**
    - a) střední vzdělání s maturitní zkouškou a profesní kvalifikace pro horskou průvodcovskou činnost podle zvláštního právního předpisu, nebo
    - b) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, nebo
    - c) doklad o vykonání tříleté praxe v oboru v nezávislém postavení (§ 420 občanského zákoníku) nebo v pracovněprávním vztahu, nebo
    - d) doklad o uznání odborné kvalifikace podle zvláštního právního předpisu

Koncesované živnosti

- živn. opr. na základě **rozhodnutí o udělení koncese**
  - **správní řízení** (*řízení o koncesi*)

- **žádost o koncesi**
  - nemá stejné účinky jako ohlášení
  - obecní ŽÚ nebo kontaktní místo VS
  - náležitosti až na výjimky shodné s ohlašovací živností + obdobně pro doklady, které je třeba připojit
  - avšak *vyšší nároky na odbornou a tzv. jinou způsobilost* (příloha č. 3 ŽivnZ)
  - v případě vad opět ŽÚ vyzve k odstranění (30/15+ dnů + možnost prodloužit)
    - pokud neodstraní, řízení se zastaví

- **rozhodnutí**
  - živn. opr. vzniká *až dnem nabytí právní moci* rozhodnutí o udělení koncese

Koncesované živnosti

- **ŽÚ předloží žádost o koncesi orgánu státní správy** je-li k provozování živnosti podle zvláštních předpisů nebo přílohy č. 3 ŽivnZ **nutné jeho oprávnění nebo souhlas nebo povolení nebo vyjádření**
  - např. v případě výroby kvasného lihu Ministerstvo zemědělství
  - stanovisko obecně do 30 dnů od doručení žádosti, pokud podle přílohy č. 3
  - **stanoviskem je ŽÚ vázán**

- pokud nejsou splněny podmínky nebo nesouhlasí-li s udělením koncese orgán státní správy, ŽÚ rozhodnutím žádost zamítne
- pokud jsou, rozhodne o udělení koncese
- v úvahu připadá i uložení závazných podmínek pro provozování
  - na základě ŽivnZ nebo zvláštního předpisu

- **průkazem živn. opr. = výpis z živnostenského rejstříku**
- **správní poplatek (stejný)**

Koncesované živnosti

- **např.:**
- Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva,...) a prodej
- Výroba a úprava lihu sulfitového nebo lihu syntetického
- Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin
- Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva
- Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu
- Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot
- Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci realizovaná ze nad 50 kW
- Silniční motorová doprava (...)
- Vnitrozemská vodní doprava
- Provádění pyrotechnického průzkumu
- Provádění veřejných dražeb
- Provozování cest. kanceláře
- Ostraha majetku a osob
- Služby soukromých detektivů
- Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob
- Vedení spisovny
- Provozování střelnic a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní
- Provádění trhacích a ohňostrojných prací
- Provozování pohřební služby
- Provozování krematoria

Soukromá vysoká škola

- **nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, např.:**
- *Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin*
  - Výroba lihu destilací nebo jiným oddělením ze zkvašených cukernatých roztoků pocházejících ze škrobnatých nebo cukernatých surovin, nebo z jiných surovin obsahujících kvasný líh, úprava lihu takto získaného jeho zušlechťováním nebo denaturací a výroba alkoholických nápojů, při jejichž výrobě přímo vzniká destilací výše uvedených surovin alespoň část etanolu obsaženého v těchto nápojích (destilátů pravých, destilátů řezaných a destilátů vyrobených zvláštním tradičním způsobem), s výjimkou výroby ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením. Výroba konzumního lihu a lihovin studenou cestou (mícháním) a výroba ostatních alkoholických nápojů, s výjimkou výroby piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny. Prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin.

Zánik živnostenského oprávnění

- živnostenské oprávnění **zaniká** (§ 57-59):
  - smrtí podnikatele (vyjma pokračování v provozování)
  - zánikem PO (není-li nástupnická PO)
  - uplynutím doby, pokud bylo živnostenské oprávnění omezeno na dobu určitou
  - výmazem zahraniční osoby povinně zapsané v obchodním rejstříku
  - stanoví-li tak zvláštní právní předpis
  - **rozhodnutím ŽÚ o zrušení živnostenského oprávnění**

Zánik živnostenského oprávnění

- **zrušení živn. opr. ŽÚ**
  - nesplňování podmínek
  - překážky v provozování
  - žádost podnikatele
  - neprokázání právního důvodu užívání prostor určených pro podnikání
  - na návrh orgánu státní správy vydávajícího stanovisko podle § 52 odst. 1 z důvodu, že podnikatel závažným způsobem porušil nebo porušuje podmínky stanovené rozhodnutím o udělení koncese...

- **ŽÚ může zrušit/pozastavit**
  - jestliže podnikatel závažným způsobem porušil nebo porušuje podmínky stanovené rozhodnutím o udělení koncese, ŽivnZ nebo zvláštními právními předpisy...

Živnostenská kontrola

- kontrola **zejména**
  - *povinností podle ŽivnZ*
  - *povinností podle zvláštních předpisů vztahující se na živnostenské podnikání*
  - *podmínek provozování živnosti v rozhodnutí o udělení koncese*
- provádějí samotné ŽÚ v rámci své působnosti
  - kontrolní činnost přísluší zaměstnancům ŽÚ
- vlastní výkon kontroly dle **kontrolního řádu** (z. č. 255/2012 Sb.)
  - *práva a povinnosti* kontrolované osoby a kontrolujícího
    - ▣ zejména povinnost součinnosti
  - *protokol o kontrole*
    - v případě nesouhlasu institut námitek

Správní delikty

- ŽivnZ rozlišuje (§ 61-63)
  - **přestupky** (FO nepodnikatelé, subjektivní odpovědnost)
  - **tzv. jiné správní delikty** (podnikatelé, objektivní odpovědnost)

- přestupky
  - neustanovení odpovědného zástupce
  - neoznámení, že hodlá pokračovat v provozování živnosti
  - nebo neustanoví odpovědného zástupce (jako správce pozůstalosti nebo insolvenční správce) (do 10.000 Kč)
  - předložení nepravdivého čestného prohlášení o bezúhonnosti (do 100.000 Kč)
  - provozování činnosti, která je živností, bez příslušného oprávnění (do 500.000 Kč, resp. 1.000.000 Kč)

Správní delikty

- **smíšené delikty PO jako podnikatelů a podnikajících FO**
  - nezajistí výkon činností pouze FO splňujícími požadavky způsob.
  - neustanoví nového odpovědného zástupce
  - neprokáže kontrolnímu orgánu způsob nabytí prodávaného zboží nebo materiálu
  - neoznačení provozovny
  - neoznámí pokračování v provozování živnosti
  - nevydá na žádost zákazníka doklad o prodeji zboží nebo poskytnutí služby, nebo na dokladu neuvede zákonem stanovené údaje
  - (pokuty do 10.000 Kč, resp. 1.000.000 Kč)
- **delikty PO**
  - provozování živnosti bez živnostenského oprávnění
  - (pokuty do 500.000 Kč, resp. 1.000.000 Kč)

Správní delikty

- **některá společná ustanovení (§ 64)**
  - při určení výměry pokuty právnické osobě se *přihlédne k závažnosti* správního deliktu (...)
  - PO neodpovídá, jestliže prokáže, že *vynaložila veškeré úsilí*, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila
  - odpovědnost PO zaniká, jestliže správní orgán o něm *nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán*
  - uplatní se i při podnikání FO
  - u přestupků obecná úprava v přestupkovém zákoně

Orgány na úseku

- **Živnostenské úřady** = orgány státní správy živnostenského podnikání

- **Obecní ŽÚ**
  - v rámci obcí III
  - **vykonává činnosti v rozsahu stanoveném živnostenským zákonem a dále zejména**
    - přijímá přihlášky k registraci nebo oznámení dle daňového řádu
    - přijímá oznámení a hlášení v oblasti sociálního zabezpečení od fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění, a to v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy
    - přijímá oznámení a hlášení fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění vůči zdravotním pojišťovnám v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem
    - přijímá oznámení osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění o vzniku volných pracovních míst nebo jejich obsazení

Orgány na úseku

▪ **Krajský ŽÚ zejména**

- rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím obecních ŽÚ
- vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost, a to včetně výkonu funkce centrálních registračních míst a jednotných kontaktních míst, vůči obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu; obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu může nařídit provedení živnostenské kontroly
- spolupracuje se správními úřady (s jejichž činností se živnostenská správa potkává)
- je oprávněn vyžadovat od ústředních správních úřadů potřebná stanoviska a vyjádření

Orgány na úseku

- **Živnostenský úřad ČR zejména**
  - zpracovává koncepce v oblasti živnostenského podnikání, spolupracuje se správními úřady (s jejichž činností se živnostenská správa potkává)
  - vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost vůči krajským ŽÚ, může nařídit ŽÚ provedení živnostenské kontroly
  - v zákonem stanovených případech rozhoduje jako 1st. orgán, rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím krajských ŽÚ
  - je oprávněn vyžadovat od ústředních správních úřadů potřebná stanoviska a vyjádření

Živnostenský rejstřík

- = **informační systém VS**
  - vedený v elektronické podobě
- v části ***veřejným seznamem***
  - identifikace osoby podnikatele
  - předmět podnikání, druh živnosti
  - údaje související s živn. opr. (datum vzniku, platnost apod.)
  - překážky provozování živnosti
- v části **neveřejným seznamem**
  - např. udělené pokuty

- spravuje Živnostenský úřad ČR + provozovateli krajské ŽÚ